SECȚIA
ARHEOLOGIE

Piese de cupru descoperite în situl cucutenian de la Cobani-*Pe Stâncuță*

CZU: 904-034.3:902.2(478-22)

Vlad VORNIC 0000-0003-2796-7716
Sergiu POPOVICI 0000-0002-8575-8667
Ion CIOBANU 0000-0002-9890-4010
Sergiu BODEAN 0000-0001-8062-0362
Dumitru AVRAM
Adrian IORGA

Cu toate că așezările marelui complex cultural Ariușd-Cucuteni-Tripolie se atribuie epocii eneolitice și, cronologic, se încadrează larg în mil. V-IV a. Chr., piesele lucrate din cupru se întâlnesc destul de rar în siturile aparținând acestei fascinante civilizații preistorice. De exemplu, în celebrul sit eponim din județul Iași, care cuprinde așezări din diferite faze și subfaze ale complexului cultural Cucuteni-Tripolie, în urma amplelor cercetări efectuate începând cu sfârșitul sec. XIX, au fost descoperite doar circa 10 piese confecționate din aramă, dintre care sunt de remarcat câteva topoare de tipuri diferite. Dintre așezările din faza A a culturii Cucuteni se evidențiază cea de la Hăbășești, investigată integral, în care au fost descoperite – în diferite contexte – un număr de 12 piese de cupru și un depozit de obiecte de podoabă, alcătuit dintr-un disc de aramă și fragmente de la un altul, probabil, similar, două brățări din sârmă de aramă, câteva mărgele de aramă, nouă perle de calcar și 22 de canini de cerb perforați. În același timp, în situl stratificat de la Trușești-*Țuguieta*, săpat aproape complet, care cuprinde și

două așezări cucuteniene din fazele A și B, au fost semnalate numai două obiecte de cupru (o verigă mică și o statuetă plată „en violon"), ambele piese atribuite așezării Cucuteni A.

Două obiecte de aramă au fost descoperite în urma cercetărilor de salvare din anul 2019 și în așezarea fortificată Cucuteni A de la Cobani-*Pe Stâncuță*. Este vorba de o piesă de la o brățară montabilă, găsită în cuprinsul gropii 7, și un cârlig de pescuit, recuperat din solul de umplutură (?) al gropii 100.

Prima piesă este lucrată dintr-o plăcuță de formă rectangulară, cu două margini îndoite spre interior, fiind o piesă componentă de la o brățară montabilă. Două asemenea piese au fost descoperite în așezarea Cucuteni A de la Scânteia, iar peste 100 de exemplare întregi sau fragmentare de astfel de piese sunt cunoscute din depozitul recent descoperit la Coșnița, atribuit aceleiași faze A/etape B1 a culturii Cucuteni-Tripolie.

A două piesă de cupru de la Cobani-*Pe Stâncuță* este un cârlig de undiță, realizat dintr-o bară subțire, rectangulară în secțiune; prezentând capătul superior al tijei îndoit lateral, spre a forma o buclă pentru prinderea firului, iar vârful este ascuțit. Un cârlig de pescuit asemănător, dar executat dintr-un fir rotund în secțiune, a fost descoperit în așezarea Cucuteni A de la Târpești, de unde mai provine și o piesă componentă de la o brățară montabilă.

În scopul determinării compoziției lor chimice, pentru obiectele de metal din situl cucutenian de la Cobani-*Pe Stâncuță* urmează să fie efectuată analiza spectrală.